

FISKERIDIREKTORATET

Adm.enhet: **Utviklingsseksjonen**

Saksbehandler: **Bård Aarbakke**

Telefon:

Vår referanse: **19/10141**

Deres referanse:

Dato: **01.11.2019**

Olje- og Energidepartementet

Att:

Postboks 8148 Dep

0033 OSLO

Svar - Høring av forslag om åpning av område for fornybar energi til havs og forslag til forskrift til havenergiloa

Vi viser til deres brev av 2. juli 2019 vedrørende overnevnte sak.

Fiskeridirektoratet registrerer en stadig større konkurranse om hav og kystarealene. Dette gjelder både mellom eksisterende brukere og med nye brukere. Havvind er eksempel på en ny næring. Det er ønskelig å legge til rette for økt vekst innen havbruk og det foregår derfor en prosess for å finne areal til havbruk lengre til havs. Dette kommer i tillegg til areal til havvind. For å sikre god sameksistens mellom næringene er det behov for klare rammer for havvind i forhold til fiskeriaktivitet (yrkesfiske, turist- og fritidsfiske) og havbruk.

Det har vært gjennomført en lengre prosess for å legge til rette for havvind, vi vil blant annet vise til den strategiske konsekvensutredningen for havvind (2012). Fiskeridirektoratet har deltatt i denne prosessen. Innledningsvis vil vi vise til våre synspunkt som er lagt fram i denne prosessen.

Høringsnotatet foreslår å åpne to av områder fra den strategiske konsekvensutredningen gjennomført i 2012 og ønsker innspill på et tredje område. Områdene som er foreslått å åpne er Sandskallen – Sørøya Nord og Utsira Nord, mens det ønskes innspill til området Sørlige Nordsjøen 2. Høringen legger også frem et utkast til forskrift til havenergiloa.

Fiskeridirektoratets svar på høringen av forslag til åpning av områder etter havenergiloa og forslag til forskrift om fornybar energi til havs:

Punkt 3.1. i høringsnotatet behandler lokaliteten Utsira Nord som er foreslått åpnet. Det er ingen vesentlige endringer med hensyn på fiskeri på feltet Utsira Nord siden den

strategiske konsekvensutredningen (2012). Det kan forventes rekefiske i sør og et fiske med passive fiskeredskap i øst. I tillegg er det et sporadisk fiske med snurpenot og makrelldorg. Det er mye trålaktivitet litt vest for feltet. I tillegg til det som fremkommer av tilgjengelig statistikk og satelittsporingsdata, så vil det være noe fiskeriaktivitet med konvensjonelle fiskeredskaper av mindre fartøy. Ved en eventuell utbygging bør en oppdatere kunnskapen for det omsøkte området.

Ved en åpning vil den midtre og nordøstlige delen av foreslått område trolig skape minst konflikt. Ved å endre den geografiske plasseringen av området slik som antydnet, så vil en trolig redusere konfliktnivået med fiskerinæringen betydelig.

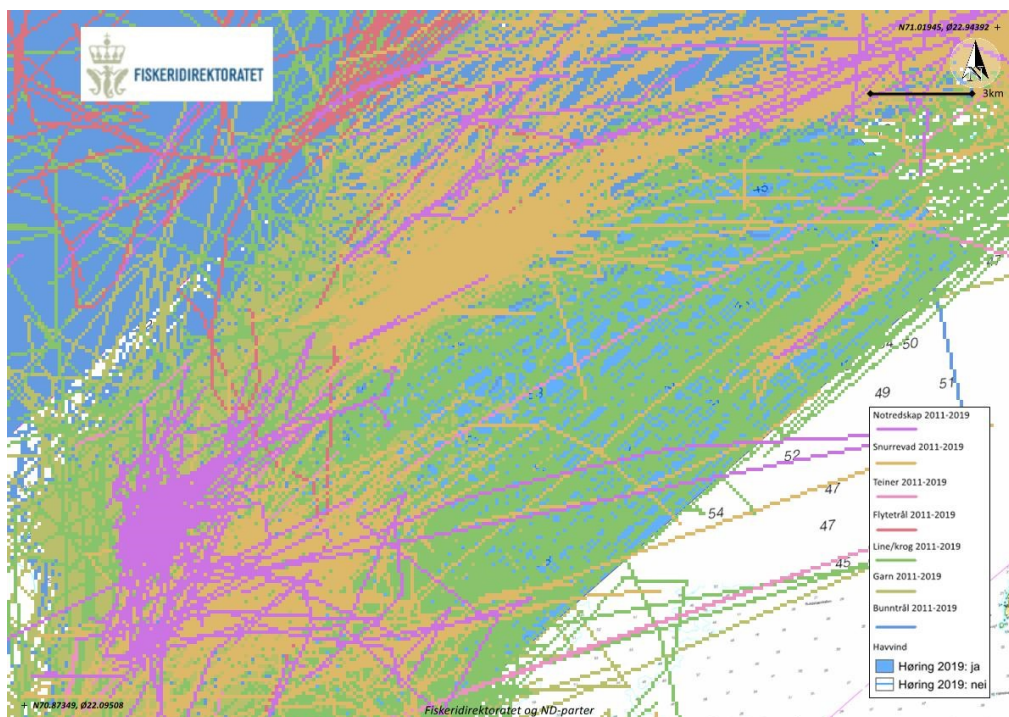
Punkt 3.2 i høringsnotatet behandler lokaliteten Sandskallen – Sørøya Nord som er foreslått åpnet. Det er ingen vesentlige endringer med hensyn på fiskeri på feltet Sandskallen – Sørøya Nord siden den strategiske konsekvensutredningen (2012). Området er preget av mye fiskeriaktivitet og er et av områdene Fiskeridirektoratet har frarådet for utbygging av havvind til havs. Dette er et område hvor det foregår aktivitet med not, snurrevad, line, garn, trål og teine. Figur 1 viser aktiviteten filtrert på redskapstype. Vi står fast på frarådingen fra 2012 og Fiskeridirektoratet stiller seg svært kritisk til NVE sin vurdering der området, på tross av høy fiskeriaktivitet, vurderes som et kategori A område. Det vil si et område som er godt teknisk-økonomisk egnet, har relativt få interessemotsetninger og kan knyttes til nett uten store utfordringer innen 2025. NVE anser at disse områdene kan åpnes uten nevneverdige utfordringer. Fiskeridirektoratet er svært bekymret over signalene som sendes når et område som ble vurdert å ha stor konsekvens på fiskeriinteressene kategoriseres som et område med relativt få interessemotsetninger.

Fiskeridirektoratet er sterkt imot åpning av dette området.

Data vedrørende antall fartøy som har drevet fiskeri i området vil bli ettersendt innen kort tid. Vi ber om at dette tas med i den endelige vurderingen av området.

Området grenser også til LoppHAVet marine verneområde som er lokalisert rett øst for Sandskallen. Det fremgår ikke av høringsnotatet om plasseringen like ved verneområdet er forenlig med verneformålet. Konsekvensene ved etablering av vindkraft kloss inntil et marint verneområde, er heller ikke utredet i den strategiske konsekvensutredningen. Miljødirektoratets tilrådning om opprettelse av LoppHAVet marine verneområde ble oversendt Klima- og miljøverndepartementet den 19.02.2019. Konsekvenser av et vindkraftanlegg synes ikke å være tema i framlegget.

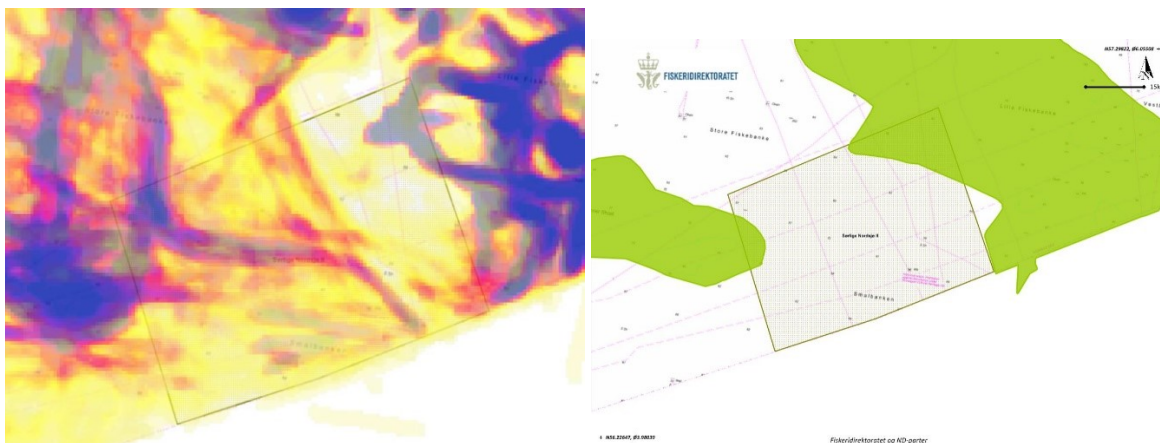

Figur 1: Oversikt over fiskeriaktiviteten på lokaliteten Sandskallen – Sørøya Nord filtrert på ulike redskapstypet.

Punkt 3.3. i høringsnotatet behandler lokasjonen Sørlig Nordsjø 2 som departementet ønsker innspill på. Det er ingen vesentlige endringer med hensyn på fiskeri på feltet Sørlig Nordsjø 2 siden den strategiske konsekvensutredningen (2012). Den norske aktiviteten i området er hovedsakelig fiske med trål og noe autoline. Området overlapper delvis med to tobisfelt som er områder der tobis både gyter og fiskes. Fiskeridirektoratet tilrår en reduksjon i størrelsen på området slik at tobisfeltene forblir upåvirket. Se høyre bilde i figur 2.

Det som ikke kommer fram i den strategiske konsekvensutredninger fra 2012 er det utenlandske trålfisket som er i området. Sporing av utenlandsk fiskeriaktivitet er framstilt på venstre side av figur 2. Det er viktig å ta hensyn til de utenlandske fiskeriinteressene i området. Reduserte muligheter for fiske for den utenlandske flåten i norske farvann vil kunne ha uheldige konsekvenser for den norske fiskeflåte i deres soneadgang til andre lands soner.

Figur 2: Til venstre vises sporingsdata av utenlandsk fiskeriaktivitet (2014-2017) i området Sørlig Nordsjø 2. mørkere farger indikerer mer aktivitet. Til høyre vises området med tobisfelt skravert i grønt.

Fiskeridirektoratet har ingen øvrige merknader til dette området.

Punkt 4.4. i høringsnotatet, Fiskeri, vurderer muligheten til å drive enkelte fiskeri imellom havvindmøllene. Fiskeridirektoratet vurderer et område som er avsatt til havvind som beslaglagt i forhold til kommersielt fiskeri. Vi ser ikke at det kommer til å foregå fiskeri i og tett opptil havvindparker da det fører med seg en betydelig sikkerhetsrisiko. Dette begrunnes med faren for nærkontakt med vindmøller grunnet begrenset manøvreringsevne til fiskefartøy under fiskeoperasjoner og i situasjoner hvor fremdriftsmaskineriet av en eller annen grunn er satt ut av drift.

Under samme punkt bør det utredes hvorfor de foreslåtte områdene står oppført som vesentlig større enn det reelle beslaglagte arealet. Områdene omtales med et reelt arealforbruk på 5-19 prosent av opptegnet areal. Dette har trolig ført til unødvendig mye støy, og Fiskeridirektoratet råder til å definere mindre områder innenfor utlyste områder. Dette bør gjøres i samråd med både Fiskeridirektoratet og fiskerinæringen for å finne de beste løsningene.

Punkt 7. i høringsnotatet, Konesjonsprosessen. Vi forslår at Fiskeridirektoratet blir en høringsinstans ved utlysninger av nye områder og spesielt ved utbygging på allerede åpnete områder. Høringsprosessen ved utbygging av havenergi bør ellers følge samme gode praksis som innenfor petroleumsområdet.

Fiskeridirektoratet er også opptatt av ansvarsfordeling og sikkerhetssoner. Her mener vi det kan etableres sikkerhetssone, men den bør ikke overstige 500 meter og alt utenfor 500 meter skal være overfiskebart.

I tillegg er vi svært opptatt av at alle innretninger fjernes ved avvikling av et område der det har foregått energiproduksjon til havs. Dette gjelder selve vindturbinene, forankringene, kabler og andre innretninger knyttet til installasjonen.

Punkt 8. i høringsnotatet, Tilknytting til nettet. Fiskeridirektoratet er opptatt av at kabler med tilhørende kabeltrasèer for påkobling til nettet bør inkluderes i høringer på lik linje med andre installasjoner knyttet til havvind. Slike kabeltrasèer bør sendes på høring

med en tilhørende fil som enkelt kan importeres inn i kartsystemer (eks shape-fil) for en mer grundig behandling.

Punkt 10. i høringsnotatet, Økonomiske og administrative konsekvenser. Her er erstatning til fiskere nevnt. Fiskeridirektoratet ser positivt på at det opprettes en erstatningsnemnd og at denne legges til Fiskeridirektoratet. Vi er likevel bekymret over konsekvensen utbygging av havvind kan få for enkelte fiskerier og poengterer at det er vanskelig å vurdere alle verdier innenfor slike områder, og over tilstrekkelig lang tidsperiode.

Kommentarer vedrørende økosystemers funksjon, gytefelt, oppvekstområder og andre ressursbiologiske hensyn antas ivaretatt av Havforskningsinstituttet.

Med hilsen

Anne Kjos Veim
seksjonssjef

Bård Aarbakke
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Olje- og Energidepartementet   Postboks 8148 Dep   0033   OSLO

Kopi til:

Aksel Eikemo

Fiskebåt

Havforskningsinstituttet

Røysegata 15

Postboks   1870   6003   5817

Nordnes

ÅLESUND

BERGEN

Liv Holmefjord

Norges Fiskarlag

Postboks   1233   7462

Torgarden

TRONDHEIM

Nærings- og fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep   0032

OSLO

